

Ondersteuning aangeboden Postinitieel kan heel veel

Twee teamleden van het programma Leren en Werken van de Groene Kennis Coöperatie (GKC) vertellen over hun activiteiten en hoe ze de hele groene onderwijskolom handvatten leveren om aan te sluiten bij de vraag van het bedrijfsleven. Handvatten met als focus de systeminnovatie die hiervoor nodig is.

Veel groene opleidingen, van aoc tot WUR, zijn bezig met een ontwikkeling richting ondernemerschap. Ze bieden cursussen op maat aan, grijpen de kansen die er liggen in het regionale bedrijfsleven en vervullen steeds meer een rol bij een leven lang leren. Om hier wat de aoc's betreft meer lijn in te krijgen

ten, gestuurd door de projectdirectie Leren en Werken. Andere regelingen die van belang zijn voor het groene onderwijs zijn RIGO en de regeling beroepsopleiding in bedrijf (BIB) van het ministerie van Economische Zaken, die zich specifiek richt op de verplaatsing van onderwijs richting bedrijven.

Loket

Onder de noemer Leren en Werken Groen bouwt een team onder leiding van Gitte Schober momenteel voort als een GKC-programma met zes activiteiten in 2007-2008. „Die gaan over het faciliteren van postinitieel onderwijs. In een analyse van deze markt is geconstateerd dat er ruimte is om het marktaandeel en de positie van de groene kennisinstellingen te versterken.” Dat vertellen programma-manager Schober en teamlid en GKC-medewerker Jan Gravemaker. Zij benadrukken dat het programmateam, met mensen van Wagningen UR, groene hogescholen en aoc's, zich ziet als systeemvernieuwers. Niet wat, maar h^oe. Om die reden heeft het team overigens geen aanvraag voor

teiten helpen verbeteren door het ontwikkelen van best practices, tools en systemen. De functie die een onderwijsinstelling heeft in de regio en voor de sector is daarbij het uitgangspunt. Hetgeen dat is ontwikkeld wordt verspreid binnen de groene onderwijskolom, en komt zo ten goede aan iedereen die er gebruik van wil maken.”

Een van de zes genoemde activiteiten of tools is een kosten-batenanalyse van postinitiële leertrajecten. Gitte Schober: „Het bedrijf wil zien wat scholing van werknemers oplevert, op verschillende niveaus, van individueel niveau tot internationaal niveau. Daarvoor wordt een formule ontwikkeld, die gebruikt kan worden door onderwijsinstellingen bij acquisitie.“

Kosten-baten

Jan Gravemaker: “Het initiële en postinitiële naderen elkaar. Dit komt ten eerste door competentiegericht leren. De competentiegerichte kwalificatiestructuur en de competentieprofielen kun je als bedrijf gebruiken als standaard waaraan mensen moeten voldoen. Via elders verworven competenties (evc) kan dat worden getoetst en kan hun competentieniveau worden erkend. Een andere oorzaak is een toename van het leren in een bedrijfsomgeving. Dat geldt op alle niveaus, van leerlingwezen tot academisch.” De noodzaak tot omscholen of bijscholen van eigen medewerkers en zij-instromers is er, ook om oudere werknemers langer inzetbaar te houden. Vanuit die noodzaak ontstaat een vraag. Het waren en zijn vooral de grote bedrijven in food, diervoeding en tuinbouw, die de vraag en de mogelijkheden hebben om werknemers een speciale opleiding te laten volgen. De midden- en kleinere bedrijven volgen. Gravemaker: “Enkele mkb-bedrijven samen kunnen dit prima organiseren en groepjes leerlingen in opleiding nemen.”

‘Wij willen postinitiële onderwijsactiviteiten helpen verbeteren door het ontwikkelen van best practices, tools en systemen’

stelde de AOC Raad in het voorjaar een visie op in het document ‘Van cursus- en contractonderwijs naar groen servicecentrum’.*

De initiatieven worden gestimuleerd door het geld dat de overheid sinds enkele jaren stopt in duale en evc-trajecten

nieuwe RIGO-projecten ingediend. Het wil vooral een loket zijn waar andere programma's of projectinitiatieven informatie en middelen kunnen vinden. Daarom roept Schober geïnteresseerden op vooral contact op te nemen.

“Wij willen postinitiële onderwijsactivi-

Gitte Schober en Jan Gravemaker: Samen met bedrijfsleven, scholen en regionale instellingen werken aan de BV Nederland waar het agro food en groene ruimte betreft

Daarmee komt hij terug op de kostenbatenanalyse. “De werkomgeving op alle niveaus wordt steeds complexer, ook bij kleinere bedrijven. Daarom is bij-scholen voor bedrijven aantrekkelijk.”

Bij de vraag hoe het onderwijs kan aansluiten en inspelen op de vraag van het bedrijfsleven, wil het Leren en Werken-team geen nieuwe oplossingen bedenken, maar kijken h $\acute{o}$ e de scholen het

kunnen oppakken. Schober: “Door het systeem van financiering richten scholen zich op de bekostigingskant, op de input-kant. Op lesuren, roosters en eindkwalificaties. Dat is hun uitgangs-

punt. Maar het gaat om de output. En dat wringt.” Het team wil in deze een signaal afgeven aan het ministerie. “Wij zeggen, LNV, denk hierover na! Over de complexiteit van de rollen van overheid, onderwijs en bedrijfsleven bij een leven lang leren.”

Praktisch

Schober en Gravemaker constateren dat er interessante duale vormen van onder-

werking met aoc-leerlingen, een probleem bij een bedrijf oplossen. Ook binnen onderwijsniveaus ontstaan vele verbanden, zoals de Schakelplaats waarin groen mbo en hbo samenwerken. De initiatieven zijn complexer, met als resultaat concrete producten of oplossingen voor de bedrijven in agro food en groene ruimte.

Gravemaker constateert overigens naar tevredenheid dat op groene hogescholen

houden. Een leerling kan immers je ambassadeur zijn of je toekomstige klant of zakenpartner.”

De vragen uit het bedrijfsleven zijn vaak gericht op de korte termijn en ingewikkeld. Het team geeft onderwijs en bedrijfsleven een praktische handleiding door de ontplooide activiteiten. Met naast de twee genoemde bijvoorbeeld een model-businessplan voor een regionale bedrijfsschool in de voedingsindustrie en de voortzetting van het initiëren en begeleiden van RIGO-projecten. Schober: “Wij laten zien wat werkt, zodat anderen het niet zelf met eigen risico hoeven te doen.”

‘Een leerling kan immers je ambassadeur zijn of je toekomstige klant of zakenpartner’

wijs ontstaan, mede als gevolg van de overheidsstimulans. Bijvoorbeeld het zogenaamde Academische mastercluster, waarbij WUR-studenten, in samen-

en beroepsopleidingen de inzet van alumni-netwerken lijkt toe te nemen. “Scholen blijven hun leerlingen en studenten volgen en de contacten warm

(advertentie)

LinQue

treft & verbindt

Dorien Sluijter
Koos Pluymert
Rob Jasperse
Ineke Wikkerink
Wim Bos
Erica ter Wee
Roald Janssen

**Uw partner in
(onderwijs)consultancy**

Onze dienstverlening gaat als het nodig is verder dan gebaande paden, vol lef en vasthoudend, steeds in verbinding met u en met elkaar

www.linqueconsult.nl info@linqueconsult.nl

Voorsprong

Jan Gravemaker noemt nog één van de zes huidige activiteiten van het programma Leren en Werken, waarop hij graag de aandacht vestigt. ‘Marketing moet in de tuinbouwcluster’. Voor de tuinbouwsector wordt momenteel, na een behoefteanalyse, een leerprogramma ontwikkeld om het marketingniveau omhoog te brengen. Het uiteindelijke doel is om een groter aandeel van de toegevoegde waarde in de keten bij de tuinbouwbedrijven te realiseren. Hierbij richt men zich op het netwerk, op de ondernemers en op de werknemers. “De onderwijsinstellingen en bedrijven zijn deels concurrerend, maar besloten samen het initiatief te nemen en er geld in te steken. Dat is helemaal volgens de filosofie van het Leren en Werken-programma: ‘Met z’n allen de schouders eronder!’”

Schober en Gravemaker zien de kansen die het aanbieden van postinitiële opleidingen en trainingen de opleidingen oplevert. “Postinitieel valt buiten de onderwijsregeling. Een opleiding moet die dus aanbieden volgens marktconforme tarieven. Als de opleidingen het goed aanpakken hebben ze echt voorsprong op commerciële aanbieders. Want in veel sectoren hebben zij de sympathie en voorkeur vanwege het goede, bestaande initiële onderwijs.”

Meer informatie, ook over een volgende Rigo-tender, bij Gitte Schober. E-mail: gitte.schober@wur.nl □

*Zie vgo nummer 14, 2007